

(Folytatás az első oldalról.)

dokoltta a segélyezésre fordított pénzösszegek növelését.

Megdöbbenő adatok olvashatók ki az egyes évek pénzügyi zárásából erre vonatkozóan. A szociális gondozásra, segélyekre 1990-ben 45 milliót, 1991-ben 85 milliót, 1992-ben 160 milliót, az idén előreláthatóan több mint 200 milliót fordít a város.

Az éves költségvetésnek ez az összeg 1990-ben kerekén 7%-át, 1993-ban várhatóan 20%-át teszi ki. Talán az idén még megrázkódattatás nélkül átvészeli ezeket a terheket. Nem tudható, hogy mi lesz jövőre. Katasztrófa lenne, ha a segélyek fedezetére hitelt kelljen felvennie a városnak.

Ezek a tények az ülésen is felborzolták a kedélyeket. Jellemző a vitára, hogy egy liberális párti képviselő két lábbal rugdalná ki a segélyezésre életvitelük miatt érdemtelené válókat a városházáról.

Több képviselő szenvedélyes hangvételű hozzászólásában a

város vezetőit tette felelőssé a nagyarányú munkanélküliségért. Mondván, hogy Veszprém miért tudott munkahelyteremtő beruházót a városba csalni, Várpalota miért nem. Nem tárgy-szerű az összehasonlítás. A nagyon kevés tőkeberuházó számára Veszprém nagyobb vonzóerőt jelent Várpalotánál. Majd ha a „jobb helyek” telítődnek, utána jelenik meg a tőke a rosszabb infrastruktúrájú területeken, ha lesz még elég beruházó kedvű tőkés,

Várpalotán van bőségesen termelői kapacitás akár a teljes foglalkoztatáshoz is. Nem a városon múlik, hogy ez ma minimálisan kihasznált, vagy egyáltalán nem működik.

A műtrágyagyár talán többet áll, mint termel. Ugyanakkor a mezőgazdaság töredékét használja fel annak a műtrágyának, amire a termeléshez szükséges lenne. Miért?

Miért nincs még mindig rendezve a föld tulajdonlása? Ki vegyen műtrágyát és hova? No és miből?

Ha hitelből vesz, indokolt-e a 30-40%-os kamat? Lehet a kérdéseket még tovább sorolni.

A piacok elvesztésével a mezőgazdasági termelés jövedelmezősége katasztrófálissá alakult. A piacvesztés valóban elkerülhetetlen volt-e, vagy a politikai rövidlátás eredménye?

A politikai indíttatású gazdasági döntések nemcsak a mezőgazdaságra hatottak károsan. Szenvedti ezt a város többi kisebb-nagyobb gazdasági egysége.

Az államilag dotált „nyugati” szén ma olcsóbban lehet behozni az országba, mint itthon állami támogatás nélkül a föld alól felhozni. Aki szén használ, természetesen az olcsóbbat keresi és veszi.

A piac törvényei szerint ha sok a vásárló, az árak emelkednek. Meddig lesz olcsó az olcsó nyugati szén? Mikor éri el a hazai szén árát? Ha a behozott olcsó szén árához hozzáadjuk a hazai bányák bezárása miatt munkájukat veszítették javadékaikat és segélyezésének, az

üzemek szanalásának költségeit, nem vagyunk – e máris a „drága” magyar szén áránál? Ha ezeket a költségeket a szén árának mérséklésére fordítanánk – ahogy ezt tőlünk nyugatra teszik – nem lenne-e versenyképebb a magyar szén?

Számoltak-e azokkal a költségekkel, amelyek éppen a piac kényszerítő hatására a bezárt bányák újrainyitása esetén felmerülnek? Mert a szakemberek szerint szén van. Várpalota környékén is van.

A várpalotaiak sem munkanélkülinek születtek, azzá váltak.

Elvesztették állásukat, vagy pályakezdőként nem is jutottak hozzá. Ennek a helyzetnek a kialakulása és megszüntetése nem a helyi vezetőkön és szervezeteken múlott. Ezt azok is jól tudják, akik a felelősséget emlegették. Korteskedésre viszont nagyon alkalmas a téma. Lehet, hogy az augusztusi vita a választási küzdelem előszele volt?

Törzsök Károly

HALMOZOTTAN HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK

Így válaszolt tömören DR. JÁNOSI GYÖRGY országgyűlési képviselő, az MSZP alelnöke arra a kérdésre, amelyet a TIT Városi Szervezetnek Gondolkodó Klubja és a Városi Krúdy Gyula Könyvtár tett fel neki a „Beszélgetések a világról, Magyarországról és önmagunkról” című rendezvénysorozat 1993. szeptember 23-i meghívójában.

A kérdés, amit a szervezők az ifjúság, az oktatás és a társadalom viszonyát témaként megadva az előadónak feltettek az volt: VAN-E JÖVŐJÜK?

Megnyerő tájékozottság, világos, a gondokat mélységükben látó, a kilábalás reális esélyeit logikusan vázoló okfejtés volt jellemző arra a „beszélgetést” felvezető előadásra, amelyet szorosan a témában maradvartott Jánosi György.

A gyermekeket és az ifjakat súlyosan érintik napjaink gazdasági átalakulást kísérő problémái: a fokozódó szegénység, a munkanélküliség, s a belőlük fakadó devianciák, a társadalmi normák, szabályok megtagadása.

Különösen drámai az a tény, hogy a gyermekek életének meghatározó színtere, a család mindennapi megélhetési gon-

dokkal küzd, s a gyermekek mintegy 40%-a a szó szoros értelmében véve SZEGÉNYSÉGBEN él.

Az OKTATÁSI RENDSZER – elsősorban finansziális, ugyanakkor átgondolatlan törvénykezési okokból – nem képes a hátrányokat kompenzálni, hanem konzerválja azokat, sőt maga járul hozzá a társadalmi KASZTOSODÁShoz: a tehetséges szegények lemorzsolódásához és a tehetős tehetségtelenek érvényesüléséhez.

Az önálló életvitel legfőbb béműltója az ifjúsági MUNKANÉLKÜLISÉG – amely 14-24 év között háromszorosa az átlagosnak, 24-35 év között az átlagot 20%-kal meghaladja, továbbá a kilátástalan lakáshelyzet.

A reménytelen konfliktusokból a kiutat nem találó fiatalokat is eléri az átalakulás negatív kísérőjelenségei: az alkoholba és a drogokba menekülés, a gyermek – és fiatalkori bűnözés, a kórossá váló lelki alkat, a neurózis, a DEVIANCIA különféle formái.

Az előadó hazugnak tartja azokat, akik látványos javulást ígérnek, ugyanakkor rámutatott azokra az általa aprónak jelzett KIUGRÁSI PONTOKRA, ahonnan elindítható a felemelkedés.

Az első ilyen kiugrási pont az ADÓSTRUKTÚRA átalakítása, a családok terheinek csökkentése részben a magas jövedelmekre és vagyonra hárított nagyobb teherviseléssel, részben az állami teherállalás emelésével.

Egy másik kiugrási pont a KÖZOKTATÁS. Az iskolai esélyegyenlőséghez az kell, hogy ne sajnálja a politika az iskolától a RÁFORDÍTÁST. Az iskolatámogatás reális lehetőségének látszik az ingyenes tankönyvellátás és az ingyenes tehetséggondozás.

A munkába állás igazi könnyítéséhez, a munkahelybővítéshez gazdasági növekedés kell. Ez nem látszik közeli kiugrási pontnak, de lehetséges a munkaerő kínálatának a visszafogása, természetesen állami finanszírozással. Ez a képzési idő kitolását, az ún. közép- és felsőoktatási PARKOLTATÁST, az egyéni vállalkozásban és a családban is hasznosnak alkalmazható tudást adó gyakorlati képzési formák, speciális tanfolyamok beiktatását jelenti.

Az áldatlan lakáshelyzet is állami lépéseket sürget. Át kell alakítani a fiataloknak adandó kedvezmények rendszerét, érdekeltté kell tenni az önkormányzatokat a lakásépítésben.

Szólt az előadó a gyermekek és fiatalok ÉRDEKÉRVÉNYESÍTÉSÉNEK hiányosságairól, felvetve a gyermeki jogok védelmének parlamenti képviselőt akár ombudsman – helyettes formában.

Az előadást követő beszélgetésből – többek között – újabb kiugrási pontos körvonalazódtak. Ilyen a helyi társadalom megnyerése az iskolaügynek, pl. a nevelés-oktatás társadalmasítását szolgáló ISKOLA-SZÉKKEL. De ilyen a pazarló államigazgatás és a hivatal-elburjánzás visszafogása is.

Kérdéseket kapott az előadó a Dabas-Sári ügyről; a tudás-tanulás elismertségéről; a pedagógus presztízsről; arról, hogy érdekelt-e a politika az oktatásügyi fejlesztésekben; megvalósítható-e az új közoktatási törvényben megengedett átjárás az isokák között; hogyan rendezik a pedagógusok bérért.

A válaszokból is az oktatásügyben otthonos, koncepciózus, határozott, ugyanakkor bölcsen toleráns fiatal politikust ismerünk meg szemtől szembe.

Köszönjük a szervezőknek, hogy megnyerték őt!

(Madaras)